

Utvikling av et nytt mål på avvisning av single

NTNU

PSY2900: Bacheloroppgave i Psykologi

Kandidatnummer: 10116

Veiledere:

Mons Bendixen

Leif Edward Ottesen Kennair

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Mai 2022, Trondheim

Forord og egenerklæring

I denne bacheloroppgaven har det blitt forsøkt å utvikle ulike mål i tilknytning til romantisk søking og avvisning av bachelorgruppen BA10. Gruppen foreslo ulike handlinger som var relatert til opplevd avvisning, der en liste med 14 testledd ble generert. Videre ble det utviklet en spørreundersøkelse av veilederne, og datamaterialet ble deretter kodet inn i SPSS. Det ble gitt veiledningstimer for hvordan ulike analyser skulle gjennomføres, i tillegg til reversering og transformering av variabler. Veilederne viste til ulike forskningsartikler gjennom semesteret, men de fleste ble selvstendig funnet.

Jeg valgte å skrive bacheloroppgave om avvisning hos single, da jeg synes søking, avvisning og aksept på datingmarkedet er et svært interessant tema, som jeg ønsket å berike kunnskapen min med.

Jeg vil takke veilederne mine, Mons Bendixen og Leif Edward Ottesen Kennair, som har bidratt til både god og spennende kunnskap om dette temaet gjennom semesteret. Jeg vil også takke dem begge for tålmodigheten de har vist under perioder der det har vært mye frustrasjon og mange dumme spørsmål fra min side. Til slutt ønsker jeg å gi en stor takk til alle respondentene, som tok seg tid til å svare på spørreundersøkelsen.

God lesing!

Abstrakt

Tilhørighet, tilknytning og danning av relasjoner er svært viktig for mennesker. Det vil ha alvorlige implikasjoner for individets psykiske tilstand og samfunnet generelt, ved å bli avvist og føle mangel på tilhørighet. Tidligere forskning har funnet at smerten ved å bli avvist ligner på smerten av å bli fysisk skadet, og at romantisk avvising er ansett som den verste avvisingen. Denne studien presenterer en psykometrisk studie av validering av målet avvising på datingmarkedet. Et utviklet måleinstrument for avvising, kan brukes i senere forskning på konsekvenser av og reaksjoner på avvising. Data har blitt samlet gjennom svar fra spørreundersøkelser, som ble utviklet gjennom en ActNomination-prosedyre. Utvalget bestod av universitetsstudenter fra ulike fakulteter på NTNU. Det endelige utvalget bestod av 111 deltakere. En PCA ble gjennomført for å undersøke om det finnes underdimensjoner av avvising. Resultatet indikerte at det ikke var noen underdimensjoner. Korrelasjonsanalyser ble brukt for å vurdere det nyutviklede målet, opp mot de validerte målene selvaktelse og fiendtlig sexisme. Det var forventet at avvising skulle korrelere negativt med selvaktelse hos kvinner, og korrelere positivt med fiendtlig sexisme mot kvinner hos menn. Resultatene indikerte at måleinstrumentet er reliabelt, men det er ikke mulig å konkludere med at det er valid på bakgrunn av denne studien. Konklusjonen blir dermed at det utviklede målet ikke kan regnes som valid. Det må gjøres en ny empirisk studie av avvising, med et større og mer representativt utvalg, med handlinger som er mer dekkende enn de 14 vi benyttet i denne studien.

Betydningen av å føle tilhørighet

Behovet for å tilhøre er en grunnleggende menneskelig motivasjon, og det fremhever mange av våre sosiale interaksjoner. Når dette behovet er oppfylt, er de assosiert med flere indikatorer på emosjonell helse og velvære (Baumeister & Leary, 1995). Baumeister og Leary skiller videre på tilhørighetsbehov fra tilknytning ved å merke seg at tilhørighet er et overordnet ønske, som ikke nødvendigvis er rettet mot et bestemt individ. Tilknytning er en medfødt biologisk kapasitet som gjør mennesket i stand til å kunne danne bånd med omsorgspersoner og andre nære tilknytningspersoner, for å tilfredsstille behovet om tilhørighet. Man ser på tilknytning som et fundamentalt behov, da mennesker har dette gjennomgående behovet for å danne og opprettholde vedvarende og betydningsfulle interpersonlig relasjoner, og man antar at dette behovet er universelt (Keenan & Crowley, 2016). Trygg tilknytning regnes som en viktig beskyttelsesfaktor for et menneske, og er et fundamentalt bidrag i utviklingen av psykisk helse. Mangel av trygge former for tilknytning i form av omsorgspersoner i barndommen, eller romantiske relasjoner senere i livet, kan føre til at individet blir mer sårbart for psykiske problemer. Dette er fordi det legger grunnlag for vansker, avvik og mangel på følelsen av tilhørighet (Atkinson & Goldberg, 2004).

Trygg tilknytning vil føre til balanse mellom utforskning og senere søking etter trygghet i andre relasjoner. Tilknytningsteori antar at tidlig tilknytning til omsorgspersoner vil kunne påvirke relasjoner senere i livet (Packer, 2021). Weiss (1998) foreslo at det er to grunnleggende typer relasjoner som reflekterer domenespesifisiteten til ensomhet. «Affiliations» er beskrevet som sosiale relasjoner, deriblant vennskap og kollegaer. Hvis man opplever en mangel av disse, vil det kunne reflekteres i en følelse av sosial ensomhet. «Attachments» finner man i intime relasjoner som eksisterer i romantiske forhold, og i forhold mellom omsorgsgiver og barn. Mangler i disse relasjonene kan føre til at et individ vil oppleve emosjonell ensomhet (DeTommaso, Brannen, & Best, 2004).

Studier om avvisning

Når individer opplever avvisning, og når relasjoner oppleves som utilstrekkelige og utilfredsstillende, kan de føle på ensomhet og ikke-tilhørighet (Senese et al., 2021). I følge psykologiprofessor, Leif Edward Ottesen Kennair (2021), er en av fire studenter i Norge rammet av ensomhet og ikke-tilhørighet. Zhou og kollegaer, hevder at lav selvtillit er betydelig assosiert med følsomhet for avvisning, som innebærer at man har en tendens til å tolke nøytrale og tvetydige sosiale signaler som bevisst avvisning, og følgelig opplever hyppigere og intenst ubehag som fører til negative emosjonelle tilstander og mellommenneskelige forhold, som igjen fører til ensomhet (Zhou et al., 2020). Lav selvtillit representerer en negativ selvevaluering, og mangel på selvtillit og trygghet angående sosial atferd, noe som resulterer i en tendens til å unngå sosiale situasjoner, og dermed en forsterkelse av ensomhetsfølelsen.

Tidligere forskning som har undersøkt avvisning, har funnet at smerten ved å bli avvist ikke er så forskjellig fra smerten av å bli fysisk skadet (Eisenberger et al., 2003). I tillegg til dette, vil dette ha alvorlige implikasjoner for den psykiske tilstanden til den som blir avvist og samfunnet generelt. Avvisning kan føre til negativ påvirkning på emosjoner, de mentale prosessene til individet og fysisk helse. I følge Wright og kollegaer (2010), rapporterte kvinner i deres studie sterke affektive reaksjoner (sinne, frustrasjon, skuffelse og følelse av avvisning), i forbindelse med seksuell avvisning under søking av partner for kortere seksuelle møter. Mennesker som blir utstøtt kan også ha en tendens til å bli aggressive og mer tilbøyelige til å utføre vold (Brown et al., 2003). Leary og kollegaer (2003) gjorde en analyse av 15 tilfeller av skoleskyting, der de fant at 13 av tilfellene var en konsekvens av sosial avvisning, og minst seks av dem hadde opplevd romantisk avvisning. Både psykologiske teorier og psykologisk forskning støtter antakelsen om at sosial avvisning kan ha en sammenheng med aggresjon. Flere studier som har forsket på barn har dokumentert et forhold mellom sosial avvisning og aggressiv atferd (Pakaslahti & Keltikangas-Järvinen, 1998; Waas, 1987; McDougall et al., 2001). Disse

studiene viste ikke kausalitet, kun sammenheng. En longitudinell studie av 880 elever på barne- og ungdomsskole av Kupersmidt og kollegaer (1995), viste imidlertid både at sosial avvisning var en konsekvent kraftig prediktor for aggresjon, men også at etter hvert som avvisningen økte over tid, økte også risikoen for aggressiv oppførsel.

Avvisning og selvaktelse

Sosiometerteori (Eng. Sociometer Theory) handler om at selvaktelse er et system, som ble utviklet fordi det antas å ha en adaptiv fordel som økte sjansen for overlevelse og reproduksjon (Leary, 2004). Funksjonen til selvaktelse er å kunne overvåke det sosiale miljøet for trusler mot sosial aksept, som for eksempel avvisning, varsle individet mot slike trusler, og deretter motivere atferd til å håndtere dem. I følge Fredricson og kollegaer (2011), er kvinner mer utsatt for kroppsmisnøye enn menn, som er en prediktor for lavere selvaktelse. Dette er fordi kvinner oftere blir sett på og evaluert i forhold til deres fysiske attraktivitet, i tillegg til at de evaluerer seg selv ut ifra deres opplevde attraktivitet. I følge forskning har man funnet at kvinner også opplever større nedgang i selvaktelse enn menn, etter truende tilbakemeldinger mot attraktivitet, herunder romantisk avvisning. Mens menn opplever større nedgang i selvaktelse enn kvinner, etter truende tilbakemeldinger mot kompetanse og status (Pass et al., 2010).

Kvinnens kroppsmisnøye er assosiert med en rekke negative konsekvenser, som lavere livskvalitet, angst, depresjon og høyere risiko for spiseforstyrrelser (Harrington & Overall, 2021). Annen forskning har også funnet at både avvisning og aksept påvirket kvinnens selvtillit i høyere grad enn menns. Kavanagh og kollegaer utførte en variansanalyse (ANOVA), med avvisning og aksept som manipulerende variabel. Her testet de hypotesen om at individer som ble sosialt avvist, sammenlignet med individer som ble sosialt akseptert, ville oppleve en nedgang i selvaktelse etter manipulasjon. Resultatene var signifikante, og viste at individer som

ble sosialt avvist opplevde en reduksjon i selvaktelse, i motsetning til individer som ble sosialt akseptert og opplevde en økning i selvaktelse. Resultatene viste også at det var større endring i selvaktelse hos kvinner enn hos menn (Kavanagh et al., 2010). Basert på disse tidligere studiene, vil det være forventet å få en sterk negativ korrelasjon mellom kvinners avvisning og selvaktelse, som er sterkere enn korrelasjonen for menn.

Avvisning og fiendtlig sexisme

Blant de ulike formene for sosial avvisning, for eksempel mobbing eller avvisning på arbeidsplassen, har det vist seg at romantisk avvisning er en av de mest traumatiske og smertefulle formene for avvisning (MacDonald & Leary, 2005). Flere empiriske studier har vist hvordan fiendtlig sexisme produserer aggressive holdninger og atferd mot kvinner som utfordrer menns sosiale makt, for eksempel kvinnelige ledere og feminister (Eagly & Karau, 2002; Glick et al., 1997; Masser & Abrams, 2004; Sibley & Wilson, 2004). I følge Glick & Fiske, beskytter fiendtlig sexisme menns sosiale status, ved å uttrykke aggressive og truende holdninger til kvinner som utfordrer menns sosiale makt. Videre foreslår de at fiendtlig sexisme har røtter i menneskers felles biologiske og sosiale forhold, og at seksuell reproduksjon gir kvinner «dyadisk kraft», ved at menn er avhengige av kvinner for å tilfredsstille deres seksuelle behov, i tillegg til å videreføre deres gener (Glick & Fiske, 1996; Walker et al., 1985). Den fiendtlige sexismen og aggresjonen som oppstår fra disse holdningene, knyttes til mer aksepterende holdninger til vold i hjemmet, og er spesielt tydelige i intime forhold. Likevel, har forskning vist at sterkere grad av fiendtlig sexisme hos menn, er assosiert med større selvrapportert verbal aggresjon mot datingpartnere (Forbes et al., 2004).

Forskning viser videre at sosial ekskludering fører ofte til økt fiendtlighet og aggressivitet fra individet som opplever ekskludering mot kilden til ekskludering (Andrighetto et al., 2016; Schaafsma & Williams, 2012; Twenge et al., 2001). Blake og kollegaer (2018)

gjorde et eksperiment der de fant signifikante resultater, på at når menn samhandlet med en seksualisert kvinne økte målsettingen deres om sex, og da de ble avvist utøvde de aggresjon mot kvinnen. Annen forskning har funnet lignende tendenser, der det ble funnet at menn som skårte høyt på sosial dominansorientering¹, var mer sannsynlige til å klandre kvinner for opplevd romantisk avvisning. De rapporterte også å ha respondert på kvinners tidligere avvisning med utholdenhet og manipulasjon (f.eks. å overbevise henne om å «gi ham en annen sjanse»), samt med aggresjon og trusler om vold (Kelly et al., 2014).

Andrighetto og kollegaer (2019) gjorde et eksperiment av fiendtlige tendenser som kan fremkalles av romantisk avvisning i nettdating. De opprettet en digital plattform for dating, der heterofile mannlige og kvinnelige deltakere ble avvist av fiktive online datingpartnere av motsatt kjønn. Resultatene viste mannlige, men ikke kvinnelige, deltakere som ble avvist av ønskede datingpartnere, viste økt fiendtlighet. Disse funnene var konsistente ved vurdering av både aggressive tendenser mot partnerne som avviste, i tillegg til fiendtlige holdninger mot det motsatte kjønn. Videre forklarte økte følelser av sinne forholdet mellom romantisk avvisning på nett og økt mannlig fiendtlighet (Andrighetto et al., 2019).

For å oppsummere denne delen, har forskning vist at avvisning er assosiert med en nedgang i selvaktelse i forbindelse med kompetanse og status hos menn (Pass et al., 2010). Man kan derfor argumentere for at hvis en mann blir avvist, vil dette kunne oppfattes som en trussel mot hans sosiale makt. Forskning har vist at en opplevd trussel mot en manns makt kan føre til aggressiv atferd, noe som også er assosiert med avvisning. På bakgrunn av disse funnene, i tillegg til Andrighetto og kollegaer (2019) sin forskning som viste økt fiendtlige holdninger mot motsatt kjønn, kan man forvente at singel avvisning vil ha en positiv sammenheng med økt fiendtlig sexisme hos menn.

¹ et personlighetstrekk som måler støtten til et individs sosialt hierarki, og i hvilken grad individet ønsker at sin inn-gruppe skal være overlegen ut-grupper

Incels

I 2014 drepte 22-år gamle Elliot Rodger syv mennesker, inkludert seg selv, og skadet fjorten andre. I forkant av denne handlingen hadde Rodger lastet opp sitt manifest på nett, der han uttrykte sin frustrasjon av å være jomfru, bli ignorert og avvist av kvinner og sitt sinne mot samfunnet som nektet han det han mente han fortjente (Allely & Faccini, 2017). Selv om Rodger aldri brukte begrepet incel til å beskrive seg selv, har han blitt et idol og en martyr for incel-fellesskapet (Sugiura, 2021, s. 28). Begrepet «Incel» står for det engelske ordet «involuntary celibate», og betyr ufrivillig sølibat på norsk. Incels har ikke utøvd seksuell aktivitet på lenge, eller i det hele tatt, og har en sterk opplevelse av ensomhet og ikke-tilhørighet. Begrepet har også i senere tid kommet til å representere et fellesskap med et sterkt hat mot kvinner (Sugiura, 2021, s. 33).

Fremkomsten av internett har gjort det mulig for individer med sosialt utskjelte interesser eller identitet å finne hverandre og interagere. De har dermed muligheten til å utvikle et fellesskap og engasjere hverandre i diskusjoner der både sosiale identiteter og verdenssyn har blitt konstruert (Hoffman et al., 2020). Incels sitt verdensbilde er forankret i to instinktive sammenvevde oppfatninger. Disse oppfatningene handler om deres forståelse av samfunnet som en form for hierarki, der den hierarkiske plassen blir hovedsakelig bestemt av fysiske egenskaper, og deres identifisering av kvinner som primært skyldige for dette hierarkiet (Giæver, 2021). Dette verdensbildet har resultert i tilfeller der selvidentifiserte incels har begått massedrap og terrorisme. Inspirert av Rodger, kjørte Alek Minassian en van inn i fotgjengere, og la ut «The Incel Rebellion has begun!» før han drepte ti mennesker, og skadet seksten andre i 2018 (Jaki et al., 2019). Minassian deltok aktivt i ulike hat-forum på nettet, og forklarte til politiet da han ble arrestert at; «I know of several other guys over the internet who feel the same way», og indikerte at de var for feige til å agere (Wilson, 2020)².

² Nettside for nyheter – ikke fagfelleverdert

Behovet for forskning

I en av de 15 tilfellene av skoleskyting, hadde gjerningsmannen uttalt at han sverget å drepe alle jentene som noensinne hadde slått opp med han (Blank et al., 1998). Man har også sett at i romantiske forhold, har mange tilfeller av vold i hjemmet oppstått når den ene parten ikke føler seg tilstrekkelig verdsatt av den andre. Når noen har blitt drept av partneren eller elskeren sin, er dette ofte grunnet i et anfall av et raseri av sjalusi som har blitt provosert av en ekte eller innbilt avvisning hos motparten (Tangney & Salovey, 1999).

Det finnes foreløpig relativt lite forskning på avvisning, og hva dette har å si for samfunnet i sin helhet (Moskalenko et al., 2022). Mennesker som opplever avvisning har demonstrert sin evne til å skade seg selv gjennom selvmord og farlige kroppsmodifikasjoner (Daly & Laskovtsov, 2021). I tillegg til at forskning har vist at avvisning og sosial ekskludering kan føre til større grad av aggresjon og vold mot andre. Det er behov for større forståelse for mennesker som opplever mye avvisning, slik at man kan gjøre forebyggende handlinger for å beskytte både sårbare medlemmer og samfunnet generelt for voldshandlinger. For å kunne måle dette, er det viktig å lage en god målemetode, slik at man kan identifisere disse tendensene hos mennesker, og forhindre uheldige konsekvenser både for individet selv og samfunnet generelt, herunder massedrapene til Rodger og Minassian. Dermed kan man legge til rette for passende respons til denne trusselen. Dette innebærer for eksempel støtte av psykisk helse, samt sosiale tjenester. Man kan også videre se på utviklingen av incels sitt digitale nettverk og dets konsekvenser, da har man muligheten til å observere de individuelle aspektene og gruppedynamikken til incel-samfunnet, og utforske hvorfor og hvordan folk blir en del av dem. Tidligere studier med fokus på incels har vært vanskelige å gjennomføre, grunnet gruppens tendens til unnavikende og fiendtlige natur (Burgess et al., 2001). Det trengs derfor en utvikling av gode måleinstrumenter, som kan bidra til at forskningsprosessen blir enklere tilgjengelig.

Problemstilling og hypoteser

For å finne ut mer om avvisning blant kjønn vil problemstillingen for denne oppgaven være: Kan man utvikle et mål på avvisning som er reliabelt og valid? For å utforske denne problemstillingen er det satt to hypoteser som representerer forventningene basert på tidligere forskning. Den første hypotesen er at det å bli romantisk avvist som singel, skal korrelere negativt med selvaktelse, men sterkere hos kvinner enn menn (Pass et al., 2010; Kavanagh et al., 2010). Den andre hypotesen er at avvisning hos menn skal korrelere positivt med fiendtlig sexisme mot motsatt kjønn, i større grad enn hos kvinner. (Schaafsma & Williams, 2012; Blake et al., 2018; Andrighetto et al., 2016).

Metode

Design og utvalg

Studenter på Det humanistiske fakultet, Fakultetet for samfunns- og utdanningsvitenskap og Fakultet for naturvitenskap, ble invitert til å besvare ett av to nettbaserte spørreskjema om romantisk søking og avvisning. Denne utvalgsmetoden er et bekvemmelighetsutvalg, der man har trukket ut enhetene som er enklest å få tak i. Dette ble brukt da det ikke var mulig å få full tilgang til hele målpopulasjonen for et representativt utvalg. Det var totalt 133 som svarte på spørreskjemaet for single. Det er ikke mulig å estimere en responsrate, da man ikke vet nøyaktig antall av hvor mange spørreskjemaet ble sendt til. Det ble selektert for deltakere som oppga at de var heterofile, de som definerte seg som mann eller kvinne, i tillegg til de som trykket ja på samtykke. Etter selektering bestod utvalget av totalt 111 deltakere, hvorav 53 (48%) var kvinner, og 58 (53%) var menn. Alderen til de kvinnelige deltakerne varierte fra 18 år til 30 år eller eldre, mens alderen til de mannlige deltakerne varierte fra 18 år til 29 år. Gjennomsnittsalderen til de kvinnelige deltakerne lå på omtrent 22 år ($M =$

21.70, $SD = 2.16$). Gjennomsnittsalderen til de mannlige deltakerne lå også omtrent på 22 år ($M = 21.75$, $SD = 2.44$).

På spørsmålet om deltakernes høyeste fullførte utdanning, var det 48 (91%) av kvinnene som svarte at de hadde fullført videregående skole, 4 (7%) som svarte at de hadde fullført 3-4 årig universitetsutdanning (Bachelor) og 1 (2%) som svarte at hun hadde fullført 5-6 årig universitetsutdanning (Master). Av mennene var det 50 (86%) som hadde fullført videregående skole som høyeste fullførte utdanning, 6 (10%) som hadde fullført 3-4 årig universitetsutdanning (Bachelor) og 2 (3%) som hadde fullført 5-6 årig universitetsutdanning (Master).

På spørsmålet om hvor mange varige, forpliktende forhold deltakerne har hatt, var det 44 (40%) som svarte at de hadde hatt ingen, 42 (38%) som svarte at de hadde hatt ett, 17 (15%) som svarte at de hadde hatt to, 4 (3%) som svarte at de hadde hatt tre forhold og 4 (3%) som svarte at de hadde hatt fire forhold.

Prosedyre

Spørreskjemaet ble distribuert ved at ulike emnekordinatorer for linjer på NTNU ble kontaktet, og spurt om de kunne legge ut link til undersøkelsen på plattformen BlackBoard. «Flyers» med QR-kode til spørreskjemaene ble også delt ut på både campus Gløshaugen og campus Dragvoll. Det var ikke nødvendig med godkjenning fra NSD i følge forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora, da spørreundersøkelsen var anonym (NESH, 2021):

På første side av undersøkelsen, var det en informasjonsside. Her ble deltakerne informert om at de måtte være fylt 18 år for å delta. De ble anbefalt å sitte i skjermende omgivelser under besvarelsen av spørreskjemaet, da noen av spørsmålene berørte følsomme

tema som kunne medføre en viss grad av ubehag eller sjenanse. Estimert tid for gjennomføring var satt til rundt 15 minutter. Det ble presisert at det er frivillig å delta i undersøkelsen, samt at ingen personidentifiserende opplysninger eller IP-adresser vil bli registrert under utførelsen. Det ble også informert om at man har mulighet til å trekke seg når som helst under utfylling av svar, og at man må gi aktivt samtykke ved å trykke «ja» på siste side av undersøkelsen. Deltakerne fikk vite at funnene fra forskningen vil bli presentert i artikkelform og på internasjonale konferanser. Kontaktinformasjon om hovedansvarlige professorer for innsamling av data, ble gitt i form av fullt navn og mobilnummer.

Instrument

Datsettet var basert på ulike spørsmål som omhandlet validerte mål på sosioseksuell orientering, personlighet, selvaktelse, fiendtlig sexisme og ensomhet. I tillegg var det spørsmål basert på en ActNomination-prosedyre som omhandlet aktiv søking, og opplevd avvisning og aksept på datingmarkedet. Denne studien har tatt for seg opplevd avvisning, i sammenheng med selvaktelse og fiendtlig sexisme.

Avvisning

Operasjonaliseringen av målet romantisk avvisning ble gjort gjennom ActNomination-prosedyrer. ActNomination er en metode som brukes for å identifisere atferdsmessige manifestasjoner av psykologiske tilpasninger (Buss, 2021). Denne metoden er en form for «bottom-up» metode, der man identifiserer de mest relevante fenomenene for atferd, som deretter kan supplere andre «top-down» metoder, eller andre identifiserte relevante handlinger som er funnet gjennom teori. Etter man har identifisert et stort spekter av handlinger, identifiserer man hvilke av disse handlingene som er mest sentrale innenfor kategorien man skal studere, i dette tilfelle avvisning på datingmarkedet. Det tredje trinnet i denne prosedyren

er å vurdere utvalget gjennom egenrapporter, i form av for eksempel spørreundersøkelser. Ved å utføre denne metoden, kan man oppdage uventete funn av eksisterende teoretiske rammer.

Bachelorstudentene genererte en liste med handlinger som var relatert til opplevd avvisning, ved å liste opp hendelser med innspill fra egne og bekjente sine erfaringer med avvisning. Denne listen bestod av en total på 96 konsepter, før filtrering og redusering. Forslag som ble vurdert som lite sannsynlig, vage eller var overlappende med andre konsepter ble fjernet. Deretter bestod listen av 47 forslag, og av disse ble de mindre sentrale konseptene fjernet under prototyping. Listen bestod dermed av 14 testledd, og det var enighet blant bachelorstudentene, samt veilederne at dette var de som var de mest representative forslagene for opplevd avvisning på datingmarkedet. Testleddene ble dermed implementert i spørreskjemaet som et måleinstrument, som ble først pilotert på bachelorstudentene. Her ble det rettet for skrivefeil og formuleringer, og ble deretter sendt til et større utvalg.

Opplevd avvisning er operasjonalisert i spørreskjemaet med spørsmålet «På hvilke måter har du opplevd å bli avvist når du aktivt har søkt partnere for kortvarige seksuelle møter eller mer langvarige, forpliktende forhold?». Her ble deltakerne bedt om å svare hvor mange ganger man har opplevd hver av 14 ulike handlinger; «ingen ganger», «én gang», «2-3 ganger», «4-5 ganger» og «mer enn 5 ganger».

Selvaktelse

Deltakerne fullførte en norsk oversettelse av «The State Self-Esteem Scale – appearance» (SSES appearance) (Heatherton & Polivy, 1991). Dette målet bestod av 6 testledd, og ble vurdert i en 5-punkt likert-skala som varierte fra 1 (stemmer svært dårlig) til 5 (stemmer svært godt). Et eksempel på utsagn for å måle selvaktelse er «jeg er fornøyd med hvordan kroppen min ser ut akkurat nå» eller «jeg føler meg ikke tiltrekkende/attraktiv». Reliabiliteten (Cronbach`s alphas) var god: .87

Fiendtlig sexism

Deltakerne fullførte et mål på fiendtlig sexism (kjønnsjåvinisme) utviklet av Bendixen og Kennair (2017), som er et forkortet mål av det originale målet Ambivalent Sexism Scales toward women (ASI; Glick & Fiske, 1996) and men (AMI; Glick & Fiske, 1999). Bendixen og Kennairs forkortede mål bestod av 8 testledd fiendtlig sexism, og 8 testledd velvilje (Bendixen & Kennair, 2017). I denne undersøkelsen ble det brukt de 8 testleddene som reflekterte henholdsvis fiendtlig sexism mot menn (4 testledd) og kvinner (4 testledd). Målet ble vurdert i en 5-punkt likert-skala som varierte fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Reliabiliteten (Cronbach`s alphas) var noe under kriteriet på .70 for begge målene (Hostility toward men: $\alpha = .65$, Hostility toward women: $\alpha = .61$).

Resultater

Tabell 1 viser de 14 testleddene for avvisning sortert etter synkende frekvens. Måten å avvise på som var mest frekvent, var «ble ignorert («ghosting», den andre svarte ikke på meldinger, blokkerte etc». Her var det 66 deltakere (59%) som aldri hadde opplevd det, 28 (25%) som hadde opplevd det en gang, 12 (11%) som hadde opplevd det 2-3 ganger, 3 (3%) som hadde opplevd det 4-5 ganger, og 2 (2%) som hadde opplevd det mer enn 5 ganger. Andre måter å bli avvist på som også ble mye rapportert var «Den andre virket uengasjert i samtaler og «Den andre gjengjeldte ikke dine initiativ». Dette er relevant for å få en bredere forståelse for hvordan avvisning datingmarkedet for et utvalg av studenter fungerer.

Tabell 1*Deskriptiv statistikk for avvising (N = 111)*

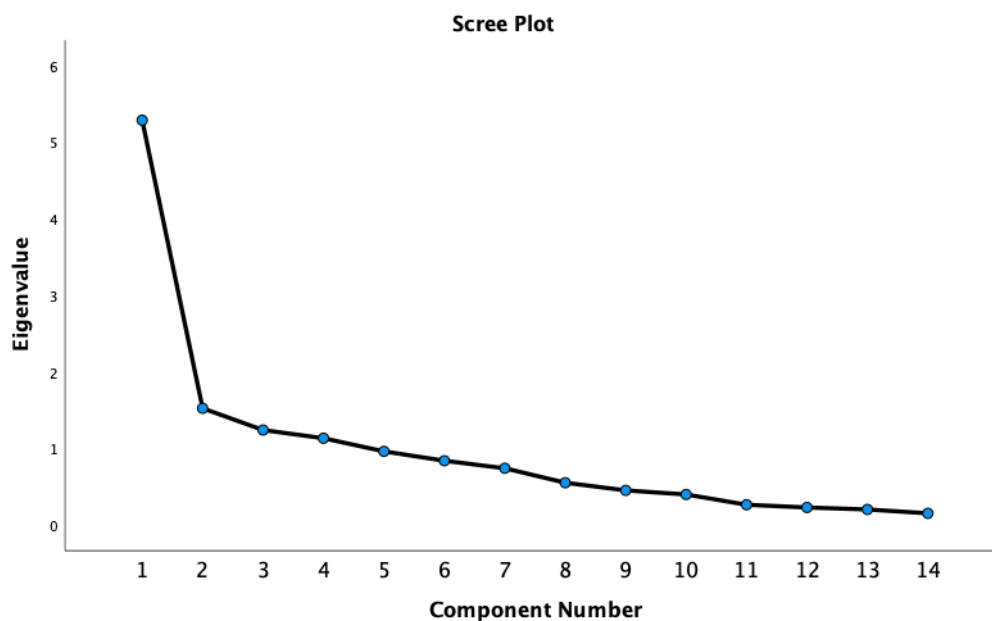
Variabler	<i>M</i>	<i>SD</i>
Ble ignorert («ghosting», den andre svarte ikke på meldinger, blokkerte etc)	.62	.92
Den andre virket uengasjert i samtaler	.57	.92
Den andre gjengjeldte ikke dine initiativ	.53	.84
Den andre ga oppmerksomheten til noen andre	.46	.75
Den andre ga deg stadig håp, men det utviklet seg ikke til noe mer («Breadcrumbing»)	.45	.83
Den andre ga direkte uttrykk for at han/hun ikke var interessert	.37	.69
Den andre kom med unnskyldninger for å ikke møtes	.32	.67
Den andre unngikk å møte blikket ditt	.29	.68
Den andre snudde seg vekk	.29	.74
Den andre sa noe sårende eller krenkende	.11	.37
Den andre gjorde seg utilgjengelig for kontakt (f.eks blokkering på sosiale medier)	.10	.38
Den andre dukket ikke opp til en avtale	.09	.48
Du fikk høre gjennom andre at den andre ikke var interessert i deg	.05	.23
Den andre ønsket ikke dele kontaktinfo	.04	.19

Det ble gjort en Principal Components Analysis (PCA) for å sjekke om det finnes underliggende komponenter som forklarer korrelasjonen i variablene. PCA er en reduksjonsteknikk, der målet er å redusere et større sett med variabler til et mindre sett med «kunstige» variabler, kalt «hovedkomponenter», som står for det meste av variansen i de opprinnelige variablene. Denne metoden finner linjer i datamateriale som er basert på kombinasjoner av observerte variabler.

Man kan bestemme hvor mange komponenter som skal beholdes ut ifra Kaisers criterion eller Joliffes criterion, i tillegg til at man kan gjøre en subjektiv vurdering ved å se på scree plot. Kaisers criterion beholder komponenter som har en egenverdi som er større enn 1, mens Joliffes criterion beholder komponenter som har en egenverdi som er større enn 0.7. Begge

disse metodene overestimerer generelt antall komponenter som skal beholdes, og det er derfor lurt å ta en endelig vurdering basert på scree plot (Field, 2017, s. 1005).

Ut i fra Kaisers criterion ble det foreslått å beholde fire komponenter, da analysen viste at det var fire komponenter som hadde en egenverdi over 1, som kan tyde på at disse fire komponentene er komponenter som trekker ut varians tilsvarende mer enn 1 komponent. Dette indikerer at det er en underliggende komponent som består av mer enn ett enkelt testledd. Basert på vedlagt scree plot, kan man derimot argumentere for at det vil være mest naturlig å beholde én komponent, da fallet i kurven fra komponent en til to, er betydelig større enn de andre kurvene etter komponent to. Dette indikerer at det er kun en komponent som ligger til grunn for datamaterialet, og at det ikke finnes noen underdimensjoner. Når man i tillegg ser på innholdet i de fire komponentene, kan man se at de ulike handlingene for avvisning er svært konseptuelt overlappende, og ikke forskjelligartet. Det er vanskelig å finne en god inndeling, og et egnet navn til komponentene til de inndelte handlingene.

Dette støttes også ved å lese av Pattern Matrix, som er matrisen man får etter en oblique rotasjon har blitt gjort. Man roterer komponentene for å få et mer tolkbart resultat, da komponentene passer bedre med dataene. En oblique rotasjon tar høyde for korrelasjon i

utregningen, og ble valgt da det ble antatt at det var en sammenheng mellom variablene. Dette er blant annet fordi i en analyse basert på mennesker, er det lite sannsynlig at de underliggende dimensjonene av et mål skal være helt uavhengige når man måler et sett med relaterte variabler (Field, 2017, s. 1009). Pattern Matrix viste at de ulike testleddene loader på flere av komponentene, og ikke gir et klart resultat på en god inndeling.

Reliabilitet er et premiss for å avgjøre om et mål fungerer godt, og er en forutsetning for at et resultat skal være valid. Dette skal avgjøre om et måleinstrument kan tolkes konsekvent på tvers av ulike situasjoner. I denne analysen ble målet til Cronbach (1951) brukt. Dette målet er et instrument som går ut på å lage to sett med elementer på alle mulige måter, og deretter beregne korrelasjonskoeffisienten for hver splittelse. Gjennomsnittet av disse verdiene tilsvarer Cronbachs alfa, α (Field, 2017, s. 1045). Avvisning-14 testledd ga en Cronbachs Alpha verdi på .87, som er en høy og akseptabel verdi, og som indikerer høy indre reliabilitet.

For å vurdere validiteten av målet avvisning, ble forholdet mellom avvisning, selvaktelse og fiendtlig sexisme evaluert. Validiteten til avvisning kan indikeres av både mønstrene og størrelsene til korrelasjonene til underskalaene, og de andre målene som er vist i tabell 2. Signifikansnivået ble satt til .05 og .01, og vil si at det er tillatt med 5% og 1% sjanse for at resultatene skyldes tilfeldigheter. Korrelasjonsanalysen viser at mellom variabelen avvisning hos kvinner og selvaktelse, ble det funnet en sterk negativ sammenheng, der resultatet var signifikant. Mellom avvisning hos menn og selvaktelse, ble det ikke funnet en signifikant korrelasjon. Det ble heller ikke funnet en signifikant korrelasjon mellom variablene avvisning og fiendtlig sexisme mot menn hos kvinner. Det ble heller ikke funnet en signifikant korrelasjon mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot kvinner hos menn.

Tabell 2*Korrelasjon ved bruk av Pearson (n = 53, n^a = 58)*

Variabel	1	2	3	1 ^a	2 ^a	3 ^a
Kvinner						
1. Avvisning	-					
2. Selvaktelse	-.46**	-				
3. Fiendtlig sexisme (mot menn)	.17	-.37**	-			
Menn ^a						
1. Avvisning				-	-.08	.03
2. Selvaktelse					-	-.07
3. Fiendtlig sexisme (mot kvinner)						-
<i>M</i>	4.57	3.33	2.45	4.02	3.45	2.23
<i>SD</i>	5.25	.87	.64	6.02	.97	.68

Notat. * $p < .05$ ** $p < .01$ **Diskusjon**

Målet med denne studien var å undersøke om man kan lage et mål på avvisning som er reliabelt og valid, slik at man senere kan bruke målet til å forske på konsekvenser av og reaksjoner på avvisning. Av et utvalg på 111 deltakere, ble det funnet at formen for avvisning som var mest frekvent var å bli ignorert. Det ble ikke funnet noen underdimensjoner av de 14 testleddene for avvisning, da alle handlingene var konseptuelt overlappende. Resultatene indikerte at målet på avvisning har høy reliabilitet. Det ble funnet en sterk negativ sammenheng mellom avvisning og selvaktelse hos kvinner, der resultatet var signifikant. Resultatene viste ingen signifikant korrelasjon mellom avvisning og selvaktelse hos menn, noe som indikerer at kvinner opplever mer negative konsekvenser av og reaksjoner på avvisning enn menn. Det ble funnet ingen korrelasjon mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot motsatt kjønn hos menn, men en svak positiv korrelasjon mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot motsatt kjønn hos kvinner. Ingen av korrelasjonene mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot motsatt kjønn var signifikante.

Avvisning og selvaktelse

Den første hypotesen forventet en negativ sammenheng mellom avvisning og selvaktelse, som er sterkere hos kvinner enn menn. Dette ble til dels støttet av resultatene. Det ble funnet en sterk negativ sammenheng mellom avvisning og selvaktelse hos kvinner, der resultatet var signifikant. Det ble derimot ikke funnet et signifikant resultat mellom avvisning og selvaktelse hos menn. Korrelasjonen mellom avvisning og selvaktelse hos menn var svært svak, tilnærmet ingen. Signifikante funn kunne ha gitt et resultat som var konsistent med empiriske studier, som tidligere har funnet en sterk negativ sammenheng mellom avvisning og selvaktelse hos kvinner, som er sterkere enn hos menn (Pass et al., 2010; Kavanagh et al., 2010).

I denne studien ble et mål basert på utseende brukt til å måle selvaktelse, og i studien til Pass og kollegaer, ble det funnet at selvaktelsen blant menn var signifikant lavere i gruppen som ble avvist på bakgrunn av kompetanse og status, $M = 4.94$, enn gruppen som ble avvist på grunn av fysisk attraktivitet, $M = 5.36$, $d = .81$. Blant kvinner var selvaktelsen signifikant lavere i gruppen som ble avvist på grunn av fysisk attraktivitet, $M = 4.84$, enn gruppen som ble avvist på grunn av kompetanse og status, $M = 5.36$, $d = .66$. Resultatenes samsvar mellom denne studien, og studien til Pass og kollegaer (2010) gir støtte til den første hypotesen, og gir en indikasjon på at målet er valid, i tillegg til at det fanger opp ulike måter å bli avvist på datingmarkedet på.

Omtrent likt som denne studien, besto studien til Pass og kollegaer (2010) av et relativt lite utvalg, der deltakerne var studenter, og gjennomsnittsalderen var rundt 20 år. Resultatene bør imidlertid tolkes med en nødvendig forsiktighet, på grunn av mangler på signifikante resultater. I tillegg til at denne studien ikke måler selvaktelse i forhold til kompetanse og status. Det er imidlertid viktig å påpeke at resultatene ikke sier noe om kausalitet, kun sammenheng og ikke retningen på denne sammenheng.

Måleinstrumentet som er brukt for å måle selvaktelse i spørreskjemaet er «The State Self-Esteem Scale – appearance» (Heatherton & Polivy, 1991). Det er brukt andre måleinstrumenter for selvaktelse i både Pass og kollegaer sin studie (the Rosenberg Self-Esteem scale; Rosenberg, 1965), og Kavanagh og kollegaer sin studie (the Resultant Self-Esteem Scale; McFarland & Ross, 1982). Det at denne studiens mål på avvisning blir testet opp mot et annet måleinstrument enn tidligere forskning, kan ha en virkning på resultatet. Hvis man hadde brukt et av de målene kunne man kanskje fått en bedre indikasjon på hvorvidt målet er valid, og er noe som burde tas høyde for i videre forskning.

Avvisning og fiendtlig sexisme

Et uventet funn av denne studien var mangelen på signifikante resultater i korrelasjonsanalysen som undersøkte sammenhengen mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot motsatt kjønn. Den andre hypotesen ble følgelig ikke støttet av disse resultatene. Mens tidligere forskning nesten utelukkende har funnet en signifikant positiv sammenheng mellom fiendtlighet eller aggresjon og avvisning hos menn som er sterkere enn hos kvinner (Blake et al., 2018; Andrighetto et al., 2016), har denne studien funnet en svært svak, tilnærmet ingen, sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme hos menn. Det var også et uventet funn hos kvinner, der det ble funnet en ikke-signifikant positiv svak sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme.

Selv om disse funnene ble regnet som uventet, kan det finnes rimelige forklaringer på hvorfor det ikke ble funnet en sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot kvinner hos menn, hvis resultatene ble signifikante. I tillegg til hvorfor det ble funnet en svak sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot menn hos kvinner.

For det første finnes det svært lite tidligere studier som har forsket på den direkte sammenhengen mellom avvisning og fiendtlig sexisme. I tillegg til at det finnes lite forskning,

om ingen, som bruker samme måleinstrument for fiendtlig sexisme. Andrighetto og kollegaer (2019) brukte en versjon av «the Illinois Rape Myth Acceptance Scale» (McMahon & Farmer, 2011), som er et måleinstrument for å måle stereotypier om voldtekt, og sier ikke noe om holdninger mot sexisme. Derfor finnes det ikke noen klare resultater fra tidligere forskning, som kan gi en indikasjon på hvorvidt avvisning er et valid mål.

Hypotesen ble utarbeidet på bakgrunn av Andrighetto og kollegaer (2019) sin forskning, som viste at avvisning førte til en større grad av fiendtlige holdninger mot motsatt kjønn. Den ble også utarbeidet av en tanke om at en kvinne har seksuell makt ovenfor menn (Walker et al., 1985), og at romantisk avvisning kan oppfattes som en demonstrasjon av denne makten fordi det hindrer menn i å få sine seksuelle behov tilfredsstilt, samt målet om reproduksjon (Glick & Fiske, 1996). Tidligere forskning har vist hvordan fiendtlig sexisme korrelerer med kvinner som utfordrer deres sosiale status, og som kan skape aggressive holdninger og atferd mot kvinner (Eagly & Karau, 2002; Glick et al., 1997; Masser & Abrams, 2004; Sibley & Wilson, 2004). Selv om denne studiens funn kan indikere at det ikke er en direkte linje mellom avvisning, fiendtlighet og aggresjon, og fiendtlig sexisme, bør disse funnene tolkes med en forsiktighet. Både fordi det ikke finnes noen tidligere empiriske studier som har undersøkt denne sammenhengen, men også fordi man ikke kan si med sikkerhet at målet er valid, kun basert på resultatenes støtte til den første hypotesen.

For det andre er de tidligere funnene til blant annet Blake og kollegaer (2018) og Andrighetto og kollegaer (2016) basert på eksperimenter, der mennene opplevde der og da en form for avvisning, og skulle rapportere reaksjonene av dette etter kort tid i etterkant av hendelsen. Deltakerne i denne studien, satt derimot og svarte på et spørreskjema, og måtte tenke seg tilbake til situasjoner der de eventuelt har blitt avvist. Svarene deltakerne gir kan bli påvirket av flere faktorer, for eksempel sinntilstanden for øyeblikket, om de følger oppfordringen med

å sitte i skjermede omgivelser og deres subjektive tolkning av situasjoner med opplevd avvisning.

Når det dessuten kommer til en subjektiv vurdering av avvisning, er ikke menn nødvendigvis villige til å verken innrømme avvisning eller innrømme at de ble opprørte av avvisningen (Wright et al., 2010) Denne referansen er imidlertid basert på eksperimenter, og vil ikke nødvendigvis ha noe utslag i et anonymt spørreskjema. Dessuten er man ikke alltid nødvendigvis i stand til å tolke en avvisende handling fra motparten riktig, for eksempel hvis man ikke oppfatter handlingen som avvisning, men heller en tolkning om at de «leker kostbare». Dette kan gå begge veier, og gi feilaktige resultater ved selvrapporing, der forskerne ikke får et helhetlig bilde av situasjonen. Man kan imidlertid argumentere for at dette er irrelevant, da uavhengig om den avvisende situasjonen er tolket riktig eller ikke, er følelsen av avvisning den samme, og det er det som ønskes å studere i denne sammenhengen.

I følge Wright og kollegaer, rapporterte kvinner i deres studie sterkere affektive reaksjoner (sinne, frustrasjon, skuffelse og følelse av avvisning) i forbindelse med seksuell avvisning under søking av partner for kortere seksuelle møter enn det menn rapporterte. Disse affektive reaksjonene kan tyde på at avvisning opprører kvinner i større grad enn menn, og kan bidra til forklaringen av den svake korrelasjonen mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot menn hos kvinner (Baumeister et al., 2002).

Seksuelle og intime relasjoner kan blir formet på bakgrunn av kulturelle stereotypier om sex og kjønn. Disse stereotypiene assosierer gjerne menn og maskulinitet med selvsikkerhet, aggressivitet, følelsesmessig tilbakeholdenhet og alltid ønske om sex. Samt kvinner og feminitet med passivitet, føyelighet, emosjonell intimitet og seksuell beskjedenhet (Hust et al., 2017). Med disse stereotypiene om at menn alltid ønsker og er klare for sex, kan det oppstå et betydelig brudd i forventninger til kvinner hvis de opplever å bli avvist. I tillegg til at menn ikke blir like påvirket, da det er mer forventet av en mann å bli avvist av en kvinne, enn

omvendt. Resultatene i studien til Wright og kollegaer (2010) viste at dette forventningsbruddet førte til overraskelse, forlegenhet og sinne hos kvinnene. I samme studie ble det også rapportert at menn hadde vært i situasjoner der de blir avvist av motsatt kjønn, mye oftere enn kvinner, og at de dermed hadde mer erfaring med å håndtere slik avvisning.

For det tredje ble dette spørreskjemaet sendt ut til et universitet som befinner seg i et av de mest likestilte landene i verden (*Gender Inequality Index*, 2020). Gjennomsnittsalderen til deltakerne i studien (omtrent 22 år), tyder på en oppvekst der kvinner i Norge har hatt stemmerett i over 100 år. Dette kan føre til både en mindre grad av fiendtlige sexistiske holdninger blant studenter generelt, i tillegg til at det ikke er sosialt akseptabelt å uttale seg om slike fiendtlige sexistiske holdninger. Forskning har også funnet at Norge skårer lavere i fiendtlig sexisme enn land som USA, Sør-Korea og Cuba (Kunst et al., 2019), noe som kan forklare mangel på de forventede korrelasjonene hos menn. Det kan også forklare de uforventede korrelasjonene hos kvinner, da man kan tenke seg at det er mer akseptabelt for kvinner å ha fiendtlige holdninger mot menn som ikke stiller seg positive til feminisme og likestilling.

Denne diskusjonen viser at resultatene kan tyde på at måleinstrumentet både er valid, og at det ikke er valid. På den ene siden støttet ikke resultatene hypotesen som forventet en sterkere sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme, noe som indikerer at man ikke kan regne målet som valid. På den andre siden er det mange og gode argumenter for hvorfor resultatene ikke viste en sterkere korrelasjon. Hvis man for eksempel utarbeidet hypotesen ut ifra forskning om at Norge generelt skårer lavt på fiendtlig sexisme, og at det derfor ikke vil være en sterk sammenheng mellom disse to variablene, ville resultatet gitt støtte for at målet er valid. Dette understreker viktigheten av som forsker å unngå HARKing³, da dette kan gi to helt forskjellige slutninger.

³ Når en hypotese blir utarbeidet basert på datainnsamlingen

Styrker og begrensninger

Studien hadde et utvalg som inkluderte omtrent like mange menn som kvinner, noe som er en prestasjon forskere på dette feltet sliter med å oppnå, spesielt et utvalg på studentpopulasjoner. I tillegg har det så vidt vi vet, ikke blitt utført noen studier om dette temaet i en norsk befolkning tidligere, noe som indikerer viktigheten av å undersøke potensielle kulturforskjeller i romantisk avvisning. Dessuten er det viktig å forstå den teoretiske nytten av å utvikle et måleinstrument på avvisning, som er å kunne forske på konsekvenser av og reaksjoner på avvisning. Måling av avvisning i form av et spørreskjema kan betraktes som egnet for å studere sensitive spørsmål i studien, da det direkte kan bidra til større grad av nøyaktige resultater grunnet en større forsikring av anonymitet (Wright et al., 2010)

Det er flere begrensninger ved denne studien som bør adresseres, slik som utvalgsstørrelse, mangel på representativt utvalg, og undersøkelseskonstruksjon (ActNomination). En viktig begrensning ved denne studien er prøvestørrelsen som er brukt. Siden denne studien kun hadde 111 deltakere, herav 53 kvinner og 58 menn, er det lite sannsynlighet for å oppnå signifikante resultater på små effekter (Khalilzadeh & Tasci, 2017). Ved å bruke korrelasjonskoeffisienten som et effektstørrelsesmål, er størrelsen på koeffisienten den eneste parameteren som skal vurderes, snarere enn den statistiske signifikansen av korrelasjonen, siden en effektstørrelse på $r = 0,15$ kanskje ikke er signifikant for en prøvestørrelse på 20, men kan være signifikant for en prøvestørrelse på 2000 (Field, 2017).

For det andre ble spørreskjemaet for målet avvisning hovedsakelig konstruert av studenter gjennom metoden ActNomination. ActNomination er en god metode for å identifisere ulike fenomener for atferd. I dette tilfellet ble det funnet mange former for avvisning på datingmarkedet, som deretter ble nedkortet til totalt 16 testledd. Selve nedkortingene ble imidlertid ikke gjort på bakgrunn av analyser av et større omfang av handlinger. Dette er noe

man vanligvis gjør når et måleinstrument blir utformet, men i denne studien ble det gjort rent konseptuelt.

En ytterligere bemerkelsesverdig mangel er at utvalget er lite representativt for andre deler av befolkningen enn studentmiljøet. Deltakerne i denne studiens aldersspenn var på 12 år, der kun én hadde svart at hen var 30 år eller eldre. Utvalget burde representere andre aldersgruppen av befolkningen, for å få en god og tilstrekkelig indikasjon om målet er valid. I tillegg ville det vært gunstig med et større spenn i sosioøkonomisk status. Studenter lever stort sett på studielån, der alle studenter mottar omtrent samme beløp i måneden. Med omtrent lik inntekt og samme status som student, vil dette føre til lite representative svar som ikke representerer mesteparten av befolkningen, som ikke har status som student. Man burde også inkludere mennesker med andre legninger enn kun heterofile mennesker, samt mennesker som definerer seg som noe annet enn mann eller kvinne.

Implikasjoner og videre forskning

Til tross for begrensningene som er redegjort for, antyder resultatene av studien noen teoretiske og praktiske implikasjoner. For det første er det som diskutert, et godt empirisk grunnlag for å si at avvisning har en positiv sammenheng med fiendtlighet mot motsatt kjønn, hos menn. Dette kan indikere at avvisning vil også ha en positiv sammenheng med fiendtlig sexisme, da fiendtlig sexisme er holdninger og fiendtlighet er atferd. Hvis man har atferd som er fiendtlig, kan dette tyde på at man også har holdninger som er fiendtlig sexistiske. Resultatene av denne studien kan antyde at denne sammenhengen er usannsynlig. Denne forskningen lider imidlertid av en liten utvalgsstørrelse, ufullstendig ActNomination-prosedyre og lite representativt utvalg, og derfor bør slike slutninger utforskes videre for å kunne konkludere om målet kan regnes som valid. Deler av teorien som er basert på tidligere forskning ble ikke støttet av resultatene, men implementering av andre måleinstrumenter som avvisning

kan bli testet opp mot, kan gi andre resultater. For det andre bør det også bli tatt en vurdering av denne studiens konstruksjon av spørreskjemaet for avvisning. Hvis videre forskning utfører en ActNomination prosedyre korrekt, kan det bli funnet handlinger som er mer dekkende enn de 14 handlingene som ble benyttet i denne studien.

For det tredje, siden det var mangel på signifikante resultater i denne studien, kan det vise betydningen av å vurdere andre forklarende faktorer som mengde søking. Med dette i betraktning, kan videre forskning se på i hvor stor grad man søker, i tillegg til mengde opplevd avvisning, og se hvordan dette vil korrelere med både selvaktelse og fiendtlig sexisme. Hvis en deltaker sjeldent opplever avvisning, men også oppgir at hen ikke søker i stor grad, vil dette gi et mer nyansert bilde enn opplysningen om at deltakeren opplever lite avvisning. Dette vil også kunne gi en større antydning på hvorvidt målet er valid, i tillegg til en større indikasjon på konsekvenser av og reaksjoner på avvisning. Det må imidlertid nevnes at målet på søking må være validert, for at det kan kunne måles opp mot det ikke validerte målet avvisning. Dette er forøvrig årsaken til at søking ikke ble inkludert i denne studien, da det ikke finnes et validert mål for søking på datingmarkedet per dags dato, og det vil ikke ha noe hensikt å måle to ikke-validerte mål opp mot hverandre.

Det er også verdt å diskutere om det kan være andre mål man kan teste avvisning opp mot, som kan indikere at avvisning er et valid måleinstrument. Videre forskning kan for eksempel teste avvisning opp mot et validert mål av ensomhet, eller et av de fem store personlighetstrekkene. Man kan undersøke om ensomhet er en konsekvens av å bli romantisk avvist, da forskning har vist at mangel på intime relasjoner i romantiske forhold, kan føre til at et individ opplever ensomhet (DeTommaso, Brannen, & Best, 2004). Annen forskning har også vist at individer som opplever avvisning, og som opplever at relasjoner er utilstrekkelige og utilfredsstillende, kan føle på ensomhet og ikke-tilhørighet (Senese et al., 2021). I tillegg kan videre forskning for eksempel se på de enkelte personlighetstrekkene, og vurdert om for

eksempel avvisning har en sammenheng med liten skåre på ekstroversjon eller høy skåre på nevrotisme.

Det gjenstår mye arbeid før en helhetlig vurdering av om måleinstrumentet avvisning kan bli beregnet som et validert mål. Spesifikt bør videre forskning sikre at utvalget er både representativt og har et større antall, der likt antall kvinner og menn bør tilstrebes. Dette ved å bruke tilfeldig prøvetaking i den voksne befolkningen. Tilfeldig prøvetaking vil kunne bygge tillitt til et underfelt av forskning på avvisning der et effektivt måleinstrument ikke har blitt utviklet enda.

Selv om det er utenfor rammen på denne studien, kan det være interessant å se på hvordan kvinnehat, rasisme, homofobi og ableisme blir normalisert i incel-samfunnet, og hvordan det kan utvikles til ekstreme manifestasjoner om hat. Dette vil ikke nødvendigvis føre til utøvelse av vold av samfunnsmedlemmene, men ideene og ideologien kan feste seg og bli en katalysator for offline vold. Dette er fordi for eksempel incel-samfunnene tilbyr alternative former for samhold, der bruk og tilstedeværelse av voldelig språk kan negativt påvirke enkelte individer, som for eksempel opplever mye avvisning, til en radikaliserings. I følge Sugiura blir vold og fiendtlige holdninger mot kvinner glorifisert, og handlinger rundt dette blir sett på som en rettferdig gjengjeldelse. I tillegg har Sugiura funnet at ikke-hvite incels mottar oftere oppfordringer til å begå selvmord enn hvite incels, da de mener det er enda mindre håp for ikke-hvite om å tiltrekke seg kvinner. Incel-samfunnet er hovedsakelig konsentrert rundt selvforakt, og det blir feil å antyde at hele incel-samfunnet er sentrert mot vold og hat. Sugiura peker derfor på at forskning er nødvendig for å kunne identifisere de røde flaggene til de som er tilbøyelige til å begå incel-relaterte angrep blant nettinnhold og profiler, ved å undersøke mønstre i publiseringer av hatytringer i forkant av en potensiell hendelse (Sugiura, 2021, s. 225)

Konklusjon

Formålet med denne studien var å utvikle et mål for å undersøke individers opplevelse av avvisning på datingmarkedet. Hensikten med studien var å utvikle et mål for å senere kunne forske på konsekvenser av og reaksjoner på avvisning. Målets validitet og reliabilitet ble vurdert med relevante personlighets- og relasjonsvariabler, og demonstrerte måleinvarians på tvers av kjønn. I samsvar med antakelser ble det funnet en negativ sammenheng mellom avvisning og selvaktelse hos kvinner, der resultatet var signifikant. Dette funnet kan indikere at målet kan regnes som valid, og at det fanger opp måter man har blitt avvist på, da det gir samsvar med tidligere forskning (Pass et al., 2010; Kavanagh et al., 2010).

Hypotesen om en positiv sammenheng mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot kvinner hos menn ble ikke støttet, men er mest sannsynlig tilskrevet metodiske begrensninger i studien. Til slutt ble det ikke funnet noen statistisk signifikant funn mellom avvisning og fiendtlig sexisme mot menn hos kvinner. Disse funnene kan tyde på at måleinstrumentet ikke kan konkluderes som valid. Resultatene fra denne studien bør imidlertid tolkes med en nødvendig forsiktighet på grunn av begrensningene som er redegjort for. Derfor bør fremtidig forskning gjøre en ny konstruksjon av spørreskjemaet med en strengere ramme for ActNomination prosedyren, slik at man kan identifisere handlinger som er mer dekkende enn de 14 som ble benyttet i denne studien. I tillegg bør videre forskning inkludere et større og mer representativt utvalg, samt at andre relevante faktorer som søking, blir inkludert i forskningen. Dermed kan man få en større indikasjon på om målet er valid, og kan brukes i senere forskning på avvisning.

Konklusjonen av studien blir dermed at det må gjøres en ny empirisk studie av avvisning, med handlinger som er mer dekkende enn de 14 vi benyttet i denne studien, i tillegg til et større og mer representativt utvalg, for at et validert mål på avvisning skal bli utviklet.

Referanser

- Allely, C. S., & Faccini, L. (2017). "Path to intended violence" model to understand mass violence in the case of Elliot Rodger. *Aggression and Violent Behavior, 37*, 201–209. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2017.09.005>
- Andrighetto, L., Riva, P., & Gabbiadini, A. (2019). Lonely hearts and angry minds: Online dating rejection increases male (but not female) hostility. *Aggressive Behavior, 45*(5), 571–581. <https://doi.org/10.1002/ab.21852>
- Andrighetto, L., Riva, P., Gabbiadini, A., & Volpato, C. (2016). Excluded From All Humanity: Animal Metaphors Exacerbate the Consequences of Social Exclusion. *Journal of Language and Social Psychology, 35*(6), 628–644. <https://doi.org/10.1177/0261927X16632267>
- Atkinson, L., & Goldberg, S. (2004). *Attachment issues in psychopathology and intervention*. Lawrence Erlbaum.
- Baumeister, R. F., Catanese, K. R., & Wallace, H. M. (2002). Conquest by Force: A Narcissistic Reactance Theory of Rape and Sexual Coercion. *Review of General Psychology, 6*(1), 92–135. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.6.1.92>
- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The Need to Belong: Desire for Interpersonal Attachments as a Fundamental Human Motivation. *Psychological Bulletin, 117*(3), 497–529. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.497>
- Bendixen, M., & Kennair, L. E. O. (2017). When less is more: Psychometric properties of Norwegian short-forms of the Ambivalent Sexism Scales (ASI and AMI) and the Illinois Rape Myth Acceptance (IRMA) Scale. *Scandinavian Journal of Psychology, 58*(6), 541–550. <https://doi.org/10.1111/sjop.12392>
- Blake, K. R., Bastian, B., & Denson, T. F. (2018). Heightened male aggression toward sexualized women following romantic rejection: The mediating role of sex goal activation. *Aggressive Behavior, 44*(1), 40–49. <https://doi.org/10.1002/ab.21722>
- Blank, J., Vest, J., & Parker, S. (1998). The children of Jonesboro. *U.S. News & World Report, 124*(13), 16-.
- Brown, J. L., Sheffield, D., Leary, M. R., & Robinson, M. E. (2003). Social support and experimental pain. *Psychosomatic Medicine, 65*(2), 276–283. <https://doi.org/10.1097/01.PSY.0000030388.62434.46>
- Burgess, E. O., Donnelly, D., Dillard, J., & Davis, R. (2001). Surfing for sex: Studying involuntary celibacy using the internet. *Sexuality & Culture, 5*(3), 5–30.

- <https://doi.org/10.1007/s12119-001-1028-x>
- Buss, D. M. (2021). Act Nomination Method. I T. K. Shackelford & V. A. Weekes-Shackelford (Red.), *Encyclopedia of Evolutionary Psychological Science* (s. 49–51). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-19650-3_1862
- Daly, S. E., & Laskovtsov, A. (2021). «Goodbye, My Friendcels»: An Analysis of Incel Suicide Posts. I *CrimRxiv*. <https://doi.org/10.21428/cb6ab371.a9564fcd>
- Eagly, A. H., & Karau, S. J. (2002). Role congruity theory of prejudice toward female leaders. *Psychological Review*, 109(3), 573–598. <https://doi.org/10.1037//0033-295X.109.3.573>
- Eisenberger, N. I., Lieberman, M. D., & Williams, K. D. (2003). Does Rejection Hurt? An fMRI Study of Social Exclusion. *Science (American Association for the Advancement of Science)*, 302(5643), 290–292. <https://doi.org/10.1126/science.1089134>
- Field, A. (2017). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics* (5. utgave). SAGE Publications Ltd. https://www.akademika.no/discovering-statistics-using-ibm-spss-statistics/field-andy/9781526419521?gclid=Cj0KCQjwpcOTBhCZARIsAEAYLuUcObRXrLELKnXQF0S5xQJn3dUmBCuPQMeWy7Q4AOu5P7NmeeiW_V8aAtATEALw_wcB
- Forbes, G. B., Adams-Curtis, L. E., & White, K. B. (2004). First- and Second-Generation Measures of Sexism, Rape Myths and Related Beliefs, and Hostility Toward Women: Their Interrelationships and Association with College Students' Experiences with Dating Aggression and Sexual Coercion. *Violence against Women*, 10(3), 236–261. <https://doi.org/10.1177/1077801203256002>
- Fredrickson, B. L., Hendler, L. M., Nilsen, S., O'Barr, J. F., & Roberts, T.-A. (2011). Bringing Back the Body: A Retrospective on the Development of Objectification Theory. *Psychology of Women Quarterly*, 35(4), 689–696. <https://doi.org/10.1177/0361684311426690>
- Gender Inequality Index*. (2020). United Nations Development Programme Human Development Reports. <https://hdr.undp.org/en/composite/GII>
- Giæver, P. B. (2021, desember 6). *Gutter mot verden*. NRK. <https://tv.nrk.no/serie/gutter-mot-verden/sesong/1/episode/1>
- Glick, P., Diebold, J., Bailey-Werner, B., & Zhu, L. (1997). The Two Faces of Adam: Ambivalent Sexism and Polarized Attitudes Toward Women. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 23(12), 1323–1334. <https://doi.org/10.1177/01461672972312009>
- Glick, P., & Fiske, S. T. (1996). The Ambivalent Sexism Inventory: Differentiating Hostile

- and Benevolent Sexism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(3), 491–512. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.70.3.491>
- Glick, P., & Fiske, S. T. (1999). The Ambivalence Toward Men Inventory: Differentiating Hostile and Benevolent Beliefs About Men. *Psychology of Women Quarterly*, 23(3), 519–536. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1999.tb00379.x>
- Harrington, A. G., & Overall, N. C. (2021). Women’s attractiveness contingent self-esteem, romantic rejection, and body dissatisfaction. *Body Image*, 39, 77–89. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2021.06.004>
- Heatherton, T. F., & Polivy, J. (1991). Development and Validation of a Scale for Measuring State Self-Esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(6), 895–910. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.6.895>
- Hoffman, B., Ware, J., & Shapiro, E. (2020). Assessing the Threat of Incel Violence. *Studies in Conflict & Terrorism*, 43(7), 565–587. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1751459>
- Hust, S. J. T., Rodgers, K. B., & Bayly, B. (2017). Scripting Sexual Consent: Internalized Traditional Sexual Scripts and Sexual Consent Expectancies Among College Students. *Family Relations*, 66(1), 197–210. <https://doi.org/10.1111/fare.12230>
- Jaki, S., De Smedt, T., Gwózdź, M., Panchal, R., Rossa, A., & De Pauw, G. (2019). Online hatred of women in the Incels.me forum: Linguistic analysis and automatic detection. *Journal of Language Aggression and Conflict*, 7(2), 240–268. <https://doi.org/10.1075/jlac.00026.jak>
- Kavanagh, P. S., Robins, S. C., & Ellis, B. J. (2010). The Mating Sociometer: A Regulatory Mechanism for Mating Aspirations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 99(1), 120–132. <https://doi.org/10.1037/a0018188>
- Keenan, T., & Crowley, S. (2016). *An Introduction to Child Development*.
- Kelly, A. J., Dubbs, S. L., & Barlow, F. K. (2014). Social Dominance Orientation Predicts Heterosexual Men’s Adverse Reactions to Romantic Rejection. *Archives of Sexual Behavior*, 44(4), 903–919. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0348-5>
- Khalilzadeh, J., & Tasci, A. D. (2017). Large sample size, significance level, and the effect size: Solutions to perils of using big data for academic research. *Tourism Management (1982)*, 62, 89–96. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.03.026>
- Kunst, J. R., Bailey, A., Prendergast, C., & Gundersen, A. (2019). Sexism, rape myths and feminist identification explain gender differences in attitudes toward the #metoo social media campaign in two countries. *Media Psychology*, 22(5), 818–843.

- <https://doi.org/10.1080/15213269.2018.1532300>
- Kupersmidt, J. B., Burchinal, M., & Patterson, C. J. (1995). Developmental patterns of childhood peer relations as predictors of externalizing behavior problems. *Development and Psychopathology*, 7(4), 825–843. <https://doi.org/10.1017/S0954579400006866>
- Leary, M. R. (2004). The Function of Self-Esteem in Terror Management Theory and Sociometer Theory: Comment on Pyszczynski et al. (2004). *Psychological Bulletin*, 130(3), 478–482. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.130.3.478>
- Leary, M. R., Kowalski, R. M., Smith, L., & Phillips, S. (2003). Teasing, rejection, and violence: Case studies of the school shootings. *Aggressive Behavior*, 29(3), 202–214. <https://doi.org/10.1002/ab.10061>
- MacDonald, G., & Leary, M. R. (2005). Why Does Social Exclusion Hurt? The Relationship Between Social and Physical Pain. *Psychological Bulletin*, 131(2), 202–223. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.131.2.202>
- Masser, B. M., & Abrams, D. (2004). Reinforcing the glass ceiling: The consequences of hostile sexism for female managerial candidates. *Sex Roles*, 51(9–10), 609–615. <https://doi.org/10.1007/s11199-004-5470-8>
- McDougall, P., Hymel, S., Vaillancourt, T., & Mercer, L. (2001). The consequences of childhood peer rejection. I *Interpersonal rejection* (s. 213–247). Oxford University Press.
- Moskalenko, S., González, J. F.-G., Kates, N., & Morton, J. (2022). Incel Ideology, Radicalization and Mental Health: A Survey Study. *The Journal of Intelligence, Conflict, and Warfare*, 4(3), 1–29. <https://doi.org/10.21810/jicw.v4i3.3817>
- Packer, M. J. (2021). *Child Development: Understanding A Cultural Perspective* (2. utgave). SAGE Publications Ltd. <https://www.akademika.no/child-development/packer-martin-j/9781529731965>
- Pakaslahti, L., & Keltikangas-Järvinen, L. (1998). Types of aggressive behavior among aggressive-preferred, aggressive non-preferred, non-aggressive preferred and non-aggressive non-preferred 14-year-old adolescents. *Personality and Individual Differences*, 24(6), 821–828. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00012-9](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00012-9)
- Pass, J. A., Lindenberg, S. M., & Park, J. H. (2010). All you need is love: Is the sociometer especially sensitive to one's mating capacity? *European Journal of Social Psychology*, 40(2), 221–234. <https://doi.org/10.1002/ejsp.619>
- Schaafsma, J., & Williams, K. D. (2012). Exclusion, intergroup hostility, and religious

- fundamentalism. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48(4), 829–837.
<https://doi.org/10.1016/j.jesp.2012.02.015>
- Senese, V. P., Nasti, C., Mottola, F., Sergi, I., Massaro, R., & Gnisci, A. (2021). The Relationship Between Loneliness and Psychological Adjustment: Validation of the Italian Version of the Interpersonal Acceptance–Rejection Loneliness Scale. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://www.frontiersin.org/article/10.3389/fpsyg.2021.655410>
- Sibley, C. G., & Wilson, M. S. (2004). Differentiating hostile and benevolent sexist attitudes toward positive and negative sexual female subtypes. *Sex Roles*, 51(11–12), 687–696.
<https://doi.org/10.1007/s11199-004-0718-x>
- Sugiura, L. (2021). *The Incel Rebellion: The Rise of the Manosphere and the Virtual War Against Women*. Emerald Publishing Limited.
<https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/51536>
- Tangney, J. P., & Salovey, P. (1999). Problematic social emotions: Shame, guilt, jealousy, and envy. I *The social psychology of emotional and behavioral problems: Interfaces of social and clinical psychology* (s. 167–195). American Psychological Association.
<https://doi.org/10.1037/10320-006>
- Twenge, J. M., Baumeister, R. F., Tice, D. M., & Stucke, T. S. (2001). If You Can't Join Them, Beat Them: Effects of Social Exclusion on Aggressive Behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81(6), 1058–1069. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.81.6.1058>
- Walker, A. J., Guttentag, M., & Secord, P. F. (1985). Too Many Women? The Sex Ratio Question. *Family Relations*, 34(1), 146–147. <https://doi.org/10.2307/583778>
- Wilson, C. (2020, november 10). *Alek Minassian says he's not criminally responsible for Toronto van attack*. Toronto. <https://toronto.ctvnews.ca/alek-minassian-says-he-s-not-criminally-responsible-for-toronto-van-attack-1.5182129?cache=yes%3Fot%3Dajaxlayout%3Fautoplay%3Dtrue>
- Wright, M. O., Norton, D. L., & Matusek, J. A. (2010). Predicting Verbal Coercion Following Sexual Refusal During a Hookup: Diverging Gender Patterns. *Sex Roles*, 62(9–10), 647–660. <https://doi.org/10.1007/s11199-010-9763-9>
- Waas, G. A. (1987). Aggressive rejected children: Implications for school psychologists. *Journal of School Psychology*, 25(4), 383–388. [https://doi.org/10.1016/0022-4405\(87\)90039-2](https://doi.org/10.1016/0022-4405(87)90039-2)
- Zhou, J., Li, X., Tian, L., & Huebner, E. S. (2020). Longitudinal association between low self-esteem and depression in early adolescents: The role of rejection sensitivity and

Kand.nr.:10116

loneliness. *Psychology and Psychotherapy*, 93(1), 54–71.

<https://doi.org/10.1111/papt.12207>